

Arbetsmiljöverkets regelförnyelse

Synpunkter från Svenskt Näringsliv, december 2016

Arbetsmiljöverket, AV, presenterade vid "Öppet Hus" den 20 december 2016 ett förslag till ny regelstruktur inom ramen för deras omfattande arbete med regelförnyelse.

Svenskt Näringsliv är i grunden positiv till hela regelförnyelsearbetet och dess intentioner. Dock finns ett antal farhågor och ev negativa konsekvenser gällande det av AV presenterade förslaget till ny regelstruktur. Exempelvis följande:

- De olika modulerna/rutorna riskerar att bli omfattande och därmed mindre lättillgängligt jämfört med dagens struktur.
- Att inledningsvis ha verksamhetsfokus skulle vara bättre än uteslutande riskfokus.
- SAM riskerar att drunkna i "ingången" och verkar inte på något sätt ha en särställning.
- Förslaget bygger i stort på den norska modellen och denna har inte uteslutande haft positiva effekter.

Svenskt Näringsliv föreslår därför "en tredje väg" som en alternativ regelstruktur. Förslaget bygger i grunden på nuvarande regelstruktur men med inspiration från AV:s nya förslag.

Utgångspunkter

- Fokus är inledningsvis arbetsplatsen/verksamheten; vilka krav åligger mig som arbetsgivare i min verksamhet, men även andra skyddsansvariga aktörer (medarbetare, byggherre, rådighetsansvarig etc).
- Metoden/processen är SAM som då lägger själva ramen för strukturen.
- Uppdelningen av användare i arbetsgivare resp tillverkare, distributörer etc ligger fast sedan tidigare liksom AV:s nya modell.
- Vårt förslag går ut på att skapa logiska kluster av föreskrifter/att slå ihop befintliga föreskrifter utifrån en relevant uppdelning, inte i första hand att "bygga om" befintliga föreskrifter (som vi har uppfattat AV:s förslag). Exempelvis skulle nedan nr 1 vara en egen föreskrift med de idag generella och befintliga separata föreskrifterna som skilda kapitel.

De styrande principer som AV lagt fast i nya förslaget till struktur är bra och gäller även som styrande principer för "den tredje vägen"; bort med dubbelreglering, lättare att hitta, utgå från intressentens behov, lätt att förstå, långsiktighet, rättssäkert, innovativt, täcker hela arbetslivet, tillgängligt, relevant, främjar likabehandling och lätt att följa upp.

Struktur

SAM har särställning i egenskap av arbetsmetod och ligger över hela strukturen (liksom tidigare).

1. "Regler som gäller ALLA verksamheter" är föreskrifter som gäller alla arbetsgivare och alla arbetstagare/samtliga arbetsplatser, t ex OSA, arbetsplatsens utformning, belastningsergonomi, arbetstid, arbetsanpassning och rehabilitering, första hjälpen o krisstöd.
1.2 "Regler som KAN bli tillämpliga i ALLA verksamheter/särskilda situationer" t ex minderåriga, gravida, (våld o hot).
2. "Möjliga risker i verksamheten" – samtliga kvarstående föreskrifter som i sin tur kan rensas. Föreskrifterna föreslås klustras ihop i ungefär följande häften: kemiska arbetsmiljörisker, fysikaliska arbetsmiljörisker (vibrationer, buller, EMF etc), mikrobiologiska arbetsmiljörisker, arbetsmiljörisker inom bygg och anläggning etc.

3. Tillverkare

Övrigt

Bara genom att gå igenom och stryka dubbelregleringar i alla föreskrifter samt i förhållande till AML och AMF, kommer antalet föreskrifter att minska radikalt. Vi ser även att vissa föreskrifter kan man behöva plocka isär och föras över i en annan föreskrift och därmed upphävas, t ex medicinska kontroller där de inledande §§ läggs i avsnitt 1.2.

Ta bort om möjligt alla bilagor i föreskrifterna, minska antalet allmänna råd och ta fram vägledningar framförallt i de delar där extra tydlighet krävs t ex samordningsfrågor (flera aktörer på samma arbetsplats).

Det viktigaste för arbetsgivaren/arbetsplatsen är troligen inte hur reglerna/föreskrifterna är strukturerade utan A och O är hur reglerna kommuniceras och informeras om. I denna del finns många tankar och förslag på pedagogiska grepp som vi parter gärna bidrar med, t ex temasidor, "bygg din egen föreskrift", implementering av relevanta ADI:er i vägledningar, koppling temasidor/vägledningar. Vägledningar kan kompletteras med en enklare form liknande de gamla temasidorna som då kan vara kortare, mer koncisa och mer praktiskt tillämpbara.

Fördelar med "den tredje vägen"

- I grunden behålls den befintliga regelstrukturen som är befast och väl känd men förfinas och förtydligas strukturen. Blir inte lika mycket jobb och oklara konsekvenser som med AV:s förslag. Dessutom är det troligtvis lättare att få med sig samtliga parter på ett sådant, mindre ingripande, förslag som ändå blir ett nytänk.
- Förslagets första del ("nummer 1"), som handlar om arbetsplatsen/verksamheten, underlättar för arbetsgivare som vill ha generell allmän information om vilka regler som gäller. I vissa skeden av arbetsmiljöarbetet är det bra att ha alla föreskrifter som gäller alla verksamheter samlade på ett ställe.
- Strukturen bygger inledningsvis inte på risker utan i stället vilken typ av verksamhet det gäller, något som blir mer användarvänligt.

/december 2016